

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11.

Telefon száma 768. KÉZÍRTÓKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.

Egy évre . . . 40 kor. Egy negyedévre 10 kor.

6 hóra . . . 20 kor. Egy hónap 3 kor 60 fill.

Kézírtó: 3 hónap Németországba 12 korona.

Francia-, Olasz-, orosz-, angol-, spanyol-, svéd-, román-, és szerbországi.

Változat az országokba, melyek a postaszolgálatokhoz tartoznak, negyedévre 18 korona.

Egy szám ára 12 fill.

Mai számunk főbb közleményei: Védőrcikk: Beszédet kérünk!

A magyar Hírnév. Morin.

Ex-lex előtt. Országgyűlés.

A franciaországi események. A porta akciója.

Kocsin és gyalog. Nemzetközi vívóversenyek.

Béhm-Bawark síkerek. Tárcza: Az első cserebogar. Irta: Miklós Jenő.

Regény: A mérgegvásár. Irta: Ohnet György.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL. BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 706.

Beszédet kérünk.

Nem cizálás és nem recitálás kell ide, Házelnök uram, hanem: beszéd. Ne méltóztatassék rossz néven venni, de mi megmondjuk teljes őszinteséggel, hogy bennünket ebben a pillanatban nem tulságosan érdekel, vajjon mit mondott Apponyi X. évvel ezelőtt X. helyen X. politikai helyzetben.

adogatott, a mik, ha akarom: nemzeti pártiak, ha akarom: leltár-mameluk-pártiak. Még az elnöki kijelentéseit is folyton magyarázgatnia kellett, hogy azok ellenzéki prounciamentoknak ne legyenek tekinthetők.

Azt is mondotta Apponyi Jászberényben, hogy az ő hite szerint a mostani kormány azon is örködni fog, hogy «a véderőben, a közjogi alapon gyökerező nemzeti jogaink, törvényeken alapuló kívánságaink, sőt követeléseink megvalósíthatatlanok.» Ez is igen szép mondat de már mégis csak kíváncsiak volnánk, megtudni, vajjon ma is olyan erős-e Apponyinak a bizakodása. A hogy mi Apponyit ismerjük s a hogy az ő nevezetes memorandumára emlékezünk, Apponyinak azok a kívánságai, sőt követeléseit egy csöppet se voltak törvénytelenek, ellenben a közjogi alapon gyökeredeztek. Azt is tudjuk, hogy e kívánságok, sőt követelések eddig nem valósultak meg, sőt meglehetősen gunyos visszautasításban részesültek a kabinet részéről.

Nehogy kötekedésnek vegye akárki is ezeket a kérdéseket, hozzátesszük, hogy mi nem ismerjük a Széll s Apponyi közötti traktátusokat, tehát igenis el tudjuk képzelni az olyan helyzetet is, a melyben Apponyi a maga teljes integritásával megmaradhatna a sok katonát követelő Széll háta mögött. Ilyen helyzet lenne például az, ha Széll a felségnek előzetes hozzájárulása mellett kötelezettséget vállalt volna Apponyival és szűkebb párljával szemben arra, hogy a memorandum tartalma az őszszel az új véderőtörvényben megvalósul, de becsületesen megvalósul. Lehet, hogy valami ilyen titok tartja Apponyit a házelnök székében és a szabadelvű pártban. De az ég szerelmére, miért nem vágja ki ezt a titkát?

Bennünket bizonyosan nem vádolhat Apponyi azzal, hogy eddig nem érdeklődtünk a valóságos véleménye iránt. S hogy most újra kifőz belőlünk a kérdezősködés, csak annak tulajdonítsa, hogy az elnöki székbe úgy sem mehett vissza jó darab ideig, onnan már leereszkedett a pártok tusái közé forma szerint is, tehát ma már nincs oka a tartózkodásra, ha van véleménye, s ha van véleményére való bátorsága.

Hogy ez az okoskodás nem lesz meg Apponyi beszédében, azt már a jó izlésétől is elvárja a nemzet. Mindenekfelett pedig beszédet kérünk. De világosat, de felre nem érthetőt, olyat, a mely vagy azt mondja: én elfogadom az ex-lexet, vagy olyat, a mely azt mondja: nem fogadom el az ex-lexet. Mert ha még most is hallgat, vagy ha most is oly ravasz kis kijelentést tenne, a milyennel a jövőki deputációk ellenzéki fülét szokta csiklandozni: akkor inkább előbb menjen Eberhárdra, mint utóbb. Mert hogy akkor egyenesen Eberhárdra vezet az útja: az fölöttébb bizonyos.

Hogy ez az okoskodás nem lesz meg Apponyi beszédében, azt már a jó izlésétől is elvárja a nemzet. Mindenekfelett pedig beszédet kérünk. De világosat, de felre nem érthetőt, olyat, a mely vagy azt mondja: én elfogadom az ex-lexet, vagy olyat, a mely azt mondja: nem fogadom el az ex-lexet. Mert ha még most is hallgat, vagy ha most is oly ravasz kis kijelentést tenne, a milyennel a jövőki deputációk ellenzéki fülét szokta csiklandozni: akkor inkább előbb menjen Eberhárdra, mint utóbb. Mert hogy akkor egyenesen Eberhárdra vezet az útja: az fölöttébb bizonyos.

Budapest, április 23.

A képviselőház pénteken délelőtt tíz órakor ülést tart.

A függetlenségi- és 48-as párt holnap, pénteken nem tart értekezletet.

A magyar Hírnév. A képviselőház mai ülésén Rátkey László a következő törvényjavaslatot nyújtotta be:

Törvényjavaslat az egységes magyar nemzet himnuszáról.

1. §. Kölesse Himnusz — melynek szövege és dallama leírva, ezen törvényjavaslat kiegészítő részét alkotja — az egységes magyar nemzet himnuszává avatattik.

2. §. Ezen törvény 1903. augusztus 20. napján lép életbe és végrehajtásával a magyar királyi kormány bízatik meg.

Rátkey László ezt az okos és hazafias javaslatát szombaton fogja a képviselőházban megindokolni. Erdelődéssel várjuk a poéta-politikus fejszólását, a melyet bizonyára becsessé fog tenni az a szárnyaló lelkesedés és nemes pathosz, a mely Rátkey László beszédét mindig jellemzte. A javaslata azonban annyira természetes kívánság s annyira beszélő önmagáért, hogy szinte fölösleges itt az indokolás. Sem hivatalosan elismert nemzeti himnuszunk, sem királyhymuszunk nincsen — mert remélhetőleg Fejérváry azt a különös nótát, a mely a multkor királyhymuszunk keresztelt el, még sem hajítja nemzetiszin paszománttal lefelezfráztatni — így a Rátkey indítványja régen érzett hiánynyon segít, a minék a kellemetlenségei éppen a napokban váltak ismét akutakká. A törvényjavaslat ellen remélhetőleg még a kormánypártnak sem lesz kifogása. Vagy igen? . . .

Morin. Hogy az új olasz külügyminiszter neve ide kívánczik, abba a rovatba, ahol a belső politika eseményeivel szoktunk foglalkozni, annak a magyarázatát, hogy a szerepléséhez valószínűleg nagy köze lesz a magyar állam gazdasági és politikai viszonyainak is. Az új külügyminiszter elődje, Prinetti tudvalegleg azért bukott meg, mert förtémetlenül ragaszkodott a hármass szövetség alapvető elvehez s mert a borvám-klauszula dolgában hajlandó volt a monarchia államai kívánságának eleget lenni. Csak természetes, hogy az irányzat, a mely az ő bukását szerezte s a mely Morinnak juttatta a külügyminiszteri széket, garancziákat szerzett arra vonatkozólag, hogy nem követi Prinetti politikáját. S így akárnemnyire kijelentés is Morin tegnap, köteles udvariaságból, vagy megbecsülésre méltó óvatosságból, hogy föltétlenül ragaszkodjék a hármasszövetség eritlenletlen fenntartásához, nagyon valószínű, hogy Olaszország, amely különben sincsen nagyon elragadtatva attól, az ő vezetését alatt gazdasági érdekeit semmiesetre sem fogja alárendelni politikai fantazmagóriáknak. A horvámklauszula fenntartása lesz az első kérdés, a mely a külügyminiszterválasztás következtében lesz.

Ex-lex előtt.

Kezdehetjük ezzel a stereotíp mondással: a helyzet változatlan. Minden azon a bizonyos "egység" fordul meg most, a melyről váltig olyan nagyon hirdetik, hogy megvan, holott mindenki, a ki figyelemmel kíséri a politikai eseményeket, látja, hogy a hányan vannak a szabadelvű pártban, annyi fele lesznek.

Bele fogunk jutni az ex-lexbe — ez most már kétségtelen. Beavatottak — vagy a kik azt hiszik, hogy azok — arról beszélnek, hogy ennek a mostani kétségbeesett állapotnak a megoldása akkor fog bekövetkezni, mikor eljön a király és akkor lesz remélhetőleg változás a politikai helyzetben: a korona dönteni fog, ha ugyan fog dönteni. Efelőre a kormány úgy tesz, mintha vidáman belemenne az ex-lexbe, pedig épp Széll Kálmánnak volna legkevésbé szabad erre hajlandóságát mutatnia, mert — amin egy laplátsunk igen helyesen jegyzi meg — ne tanítsák meg a bécsi udvart arra, hogy miképpen lehet Magyarországon törvényt nélkül uralkodni.

Adalékok az "egység"-hez.

De hogy visszatérjünk arra a bizonyos nagyon hangoztatott "egységre" a viribus unibus, hát jellenzésül álljon itt alhoz két adalék. Az egyik a volt nemzeti párt és egyes ó-liberálisok együttes tanácskozásáról szól. Ebben a konvoktíkulban a következők történtek:

Az Egyetértés tárczája.

Az első cserebogar.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. — Irta: Miklós Jenő

Ehez a tárczához a m. t. Szerkesztőség részére egy idej, azon eleven cserebogarát mellekelek, hogy mi ketten bizonyítsuk, a tavasz itt van, el nem havazhatta se hó, el nem verhetse se jég, igenis a tavasz itt van és nemcsak a felvonul az ő egész boldogság népeivel: virágos fákkal, éneklő madárral, tánczó szüggárral, a zöldben keservesen fúj rezes bandákkal és az obligát rámtört esztré. Fejes salátát mellé! Kédvény havazhatott, derire-borura hullhatott a tujktojásnagyságu jégcsó, azért a természet, a milyen szigorú rendező, csak kivételesen szolgál az ilyen különös attrakciókkal és mert ridegíteni nem akar, hamarosan bekopogtat és maga évezredes programjait játssza. A fák nyújtózó testében már rég ébredő nedvek keringenek, sőt a cserebogarak is és egyéb mezei apróságok másznak ki a földből — egyet a legőszintébb tisztelettel bemellekelek.

Ilyen kevés pénzök nincsen, mint éppen most, mikor a legújabb párisi ruhákól álmodoznak alva és éhben a nők. Mért nem öltöztetik ki őket frissen, szépen; pompázó tolettébe?

Gyűlölem a férfiakat.

Mert gonosz cinizmussal, hogy ne mondjam, jóleső kárörömmel nézik, hogy az asszonyaik milyen szomorúan és leverten pillantanak a virágzásnak induló barackfákra és almafákra, azokat új virággal szórja tele az anyaföld, ők tavalyi kalapban és tölces, kopogós cipőikben sülkérhetnek a napon. Meg a nap se kaczag úgy le erre a kalapra!

Pedig a tavasz a nőké és csakis a nőké, trószóket kellene alakítani a tavaszra, mert ilyenkor velük szemben a leggyávább férfi is valami hihetetlen bátorságot kap: hogy a következő pillanatban elveszítse lábát a földet. Ilyenkor feleled, egymáshá olvad, összesimul a nőkön az a sok szín és ragyogás, melyet izzó fantáziájuk költő urak — máskülönbön elég logikus gondolkodású emberek — évszázadokon át rájuk esiltingelték, ilyenkor mélyebb a szemük, simulóbb az alakjuk és az ajkuk melegebb.

Gyűlölem a férfiakat.

Mert nem látják — én nem értem, vakok, vagy mi — hogy a nők szívében ilyenkor tavaszal hibált minden ősidei ellenségeskedés, gyűlölet és keserűség, hogy a nők fejletlenekek és megbocsátatlanok minden rosszat, sőt minden jót is, — hogy csak egy kis helyet kellene nekik engedniök az érvényesülésre és a nők majd aztán már érvényesülnének, de nem, ehelyett a pénzüket üzletkebe, vállalatokba verik, pazarolnak: kivásaltatják a cilindereket, kávéházba járnak, sőt szivarokba sakkoznak is!

Italan, a legkisebb aprólékoságig, legszemérmeyebb részletig egyenségeinek megfelelő — legújabb! ruha. Gyűlölem a férfiakat.

Ezúrt a férfiaknak, mihejt az ő szám-lájukra indul a dolog, abszoluto fogékony-ságuk nincs és ne csodálkozunk azon uraim, hogy különösen ilyenkor tavaszal hosszú csatasorban vonulnak fel ellenük a nők, ők is a maguk ura akarnak lenni és ha már hiába mondják: tetszeni akarnék nekem, erre mindig egy a válasz: nehez az élet és rá nem erék, hogy te nekem tetsél, — nos majd az élet küzdő terén közénk fognak állani ők is, a vásári lármába közbe-kialtanak ők is veszelyes vetélytársakká valnak, — vigyázzanak uraim a tavaszra, ez a harez egyszer tavaszal fog majd megindulni. És a hol a legokosabb, legőzönnyebb és legképebb férfiak csak sippal, dobbal kármazva tudnak érvényesülni, ott a nők sima, lágy melódiákkal tulicizálják őket, mert a sippal, dobbal, harmonával szemben egy bánatosan lugó hangszere huzzák — magának az ördögnek a nóitát, de ennek a hangszereknél aztán szíve és lelke lesz és a neve: viola d'amour!

Lám a cserebogarainak nem kell ilyenitől tartaniök, ők egyenlőkép kedvesek és sárkák és minden tavaszal, hol többen, hol kevesebben, de kibújnak a földből. Itt pedig a férfiakról áttérnek a cserebogarakra. Uraim ne higgyenek a cserebogarainak, ha ilyenkor kereplő zúgással el is repülnek t. fejük felett: azért még az igazi, tavaszos meleg vajmi messzire keshet és én ilyenkor kibújok cserebogarokat könnyen nyakon espi a kései fagy. Egyszer szalon-kázi voltam a Vértes alján. A főváros harsogó vásárjából lészakadtam a csendes, néma erdők hől béródnak, — mit mondjak, középkori király lettem, fiatal, szerelmes lovag-király, aki előtt hosszú glédában állottak koronázást órségül a mozdulatlan fák, hajlongva bókoltak a vékony, suhogó bokorvesszők és akinek utjában cirrnök, pengő fálveletlel sippót a szél. Egész hangosan kommandirozgattam a fáknaök, telikiabáltam az erdőn, aztán én is olyan csendes, olyan mélyen érző és olyan mérhetetlen boldog lettem, mint velem itt ezek a fák, ez a magyogó sugaras ég, illatos, edes anyaföld.

Orákig elharangoltam az erdőn és eltévedtem. Vendégül látó háziasszonyom meg várta rém, a kertben megvacsoráztunk; kerten voltunk.

Es szép meleg éjszaka volt.

Lágy rengés, simogató szellő futott végig a hatalmas platinokon, mi pedig ketten, akik némán egy korti lámpás gyér világánál ültünk, hán — egyszerre úgy éreztük, hogy most minden, minden megváltozik az életünkben és ezennel még jobban is lesz, szebben is lesz, melegebben is lesz.

Csakugyan melegebben is volt.

Ezt csak később vettem észre, amikor jó idő után rájöttem, hogy az asszony kezébe csuszattam kezemet és mind a ketten alig hallhatóan, de egyre sebesebben vesztünk lelegzetet. Réa az asszony hosszú, fehér sálját lassan, fáradtan vetette át egyenlőhosszor a vállán, aztán gondoskodó anyáskodással mondta:

— Meg fogunk fázni. — Uj, könnyű tavasz ruhába bujtam és az a ruha teszi az egészét! Pedig a tavasz késik és holnapra herbatéit főzhetek mind a kettőnknek, akik várjuk a tavaszt, de alapos náthat kapunk. — Engem hántott ez a nátha. Azért kissé szigorúban rászóltam.

— Ugyan kérem, nem hallja asszony, nem hallja át az éjszákban, hogy a tavasz jön, félénk tart, át fog vártolni rajtunk és magára sok-sok apró, piros, patnáno friss virágot szór. . . Hiszen ha hirtelen lefeküdnék a fűbe (az igazi nátha!) és a földre szorítanak a fölünk, mint távoli vonatok dübörgését úgy hallaná, hogy erre jön, félénk szalad, ide iramlik a tavasz és aztán? Ha maga nem is hisz benne, ez őt az utjában levegőben, lezúmmog a fákrol. . .

Zsupus, a következő pillanatban fejem fölé kaptam, megvölt. Megfogtam. Nézzé. Egy eleven, mozgó, ideo cserebogar. És rajzik fölök a kert, a levegőg, a tavasz, a tavasz itt van. . . és velünk másképpen lesz minden, minden. . .

az első cserebogarát, a mi tavaszunk első hírnökét adta nekem. . . esőokra nyújtotta a kezét és a cserebogarál pihenni tért.

Türelmetlenül feködtem le, türelmetlenül aludtam el és türelmetlenül aludtam másnap tizig. Reggel kilánulok az ablakon és megcsinnisülve roskadtam vissza az ágyba. Az éjszaka alatt hideg, zimankós szél zuogott le a Vértesből. — Havat hozott, a kert, a fák frissen hullott hók, rettentés. . . és a fák alatt vagy öt korai cserebogar máskázt a havon, belehuzva lassu, béna lábakkal. Egy ven tük észrevette és felalta őket.

Uraim, ne higgyenek a cserebogarainak, én se hiszek. Ennek az egnek se hiszek. — el se küldöm önéknek, hanem így. Visszadugtam megint a földre.

A MÉRGEVÁSÁR.

Irta: OHNET GYÖRGY.

. . . Krisztián ur, a fia a birtok tulajdonosának, gróf Steingel ur és neje Etienne . . . Krisztián, a nagy meglepetéstől egyetlen szót sem volt képes szólni. Aláődán Etienne-t kereste és majd felalta a szeméit. Az asszony mondott valamit, de nem értették meg. Ez a nő nem volt a régi, kedves és elagadó Etienne, aki könnyelműen tréfált és adomákat mondott. Egy hideg, kiszámított gondolkodású, előkelő hölgy lett. Gróf Steingel aztán Krisztiánhoz fordult és ez a hang visszatértte őt azonnal a komoly és zomorra valósgába. A gróf kellemetlen hangon beszélt, rosszul etette ki a francia szavakat és azt mondta, hogy nagyon örül, hogy megismerkedhetik ilyen kiváló szomszédokkal, mint Krisztián. Aztán kicsértgetni kezdte az uradalmát, amely egyedül áll kiválósg tekintetében az egész környékben. Krisztián ránczolt Etienne-re és egy tekintete meggyőzte őt arról, hogy az asszony még most is a régi érzelmekkel van iránnyban. Ez a tekintet azt mondta: — Látod, ide kerültem. Ilyen emberrel kell együtt élnem, akinek minden élvezete és egyetlen szenvedélye a birtok meg a mezőgazdaság! Látod ez a te hibád! A gróf

KIS HIRDETESEK

TELEFON 706.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

TELEFON 706.

Allást keresők... Allást kínálók... Egyetértés... KIS HIRDETESEK

Okrutky dohánytűs... Frisch A. VIII. Rökk... Öv. Strasser J. né V.

Alkalmazást nyer... Alkalmi vétel... Occasio-butor... Ki jó Badacsony

Urasági butorok... Birtokok eladó!... Ezüst evőkészlet... Ezüst gyertyatartó

Existencia... Melékkereset... Eladók és veszek urasági butorokat

KÉZIMUNKA... Bérczi D. Sándor... Készítőkészlet

Nagy butor-eladás... DÓSA KÁLMÁN... Erzsébet-tér 18. szám.

27780. szám... Az ungvári állami alreáliskola fölépítése... megállapított határnapot

f. é. május hó 22-ig halasztom el... az ajánlatok fölbontása ennél fogva f. é. május hó 23-án délelőtt 11 órakor fog eszközöltetni.

LAXINA... Legjobbnak elismert szer székrekedéskor... Gyomor- és bélbajoknál

Butorvevők... belvárosi asztalos és kárpitos... Sárkány J.

Négy koronaért... melyik gazda nem venné meg a szerkesztését? Pedig csak ennyibe kerül a Magyar kertész-könyv.

Általános érdekű művek... Pesti műveit társalgó... Virágnyelv.

Pohárköszöntők... Legteljesebb köszöntő könyv... A felülmulhatatlan ezermester

Czigányjósno... Megjelentek és kaphatók: Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)

Biztos gyógyulást keresőknek... nemi betegségben szenvednek... Dr. Garai Antal

Nőknek külön vároterem... Az ATHENAUM irodalmi és nyomdai részvénytársulat kiadásában

ANYÁK TANÁCSADÓJA... ÉS ÚTMUTATÓJA GYERMEKEK ÁPOLÁSÁNÁL.

ASSZONYOK KÉZIKÖNYVE... Irta H. ARTHUR ALLBUTT.

Titkos betegségek... Dr. Kajdacsy... v. cs. és kir. ezredorvos és körhízi főorvos.

ASSZONYOK KÉZIKÖNYVE... Irta H. ARTHUR ALLBUTT.

KÖSZÖNTŐKÖNYV... Irta LENKEI HENRIK és ROBOZ ANDOR.

Virágnyelv... Pohárköszöntők... Legteljesebb köszöntő könyv.

A felülmulhatatlan ezermester... Czigányjósno... Megjelentek és kaphatók.

Hirdetmény... Dálnémet-osztr.-magyar vasúti kötelek.

ASSZONYOK KÉZIKÖNYVE... Irta H. ARTHUR ALLBUTT.

KÖSZÖNTŐKÖNYV... Irta LENKEI HENRIK és ROBOZ ANDOR.

Virágnyelv... Pohárköszöntők... Legteljesebb köszöntő könyv.

A felülmulhatatlan ezermester... Czigányjósno... Megjelentek és kaphatók.

Hirdetmény... Dálnémet-osztr.-magyar vasúti kötelek.

ASSZONYOK KÉZIKÖNYVE... Irta H. ARTHUR ALLBUTT.

KÖSZÖNTŐKÖNYV... Irta LENKEI HENRIK és ROBOZ ANDOR.

Virágnyelv... Pohárköszöntők... Legteljesebb köszöntő könyv.

A felülmulhatatlan ezermester... Czigányjósno... Megjelentek és kaphatók.

Hirdetmény... Dálnémet-osztr.-magyar vasúti kötelek.

ASSZONYOK KÉZIKÖNYVE... Irta H. ARTHUR ALLBUTT.

KÖSZÖNTŐKÖNYV... Irta LENKEI HENRIK és ROBOZ ANDOR.

Virágnyelv... Pohárköszöntők... Legteljesebb köszöntő könyv.

A felülmulhatatlan ezermester... Czigányjósno... Megjelentek és kaphatók.

Hirdetmény... Dálnémet-osztr.-magyar vasúti kötelek.